

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 1. junija 2017 - Leto XXVII, št. 22

stran 3

S KRAVO CIFRO NA KMETIJO

*Recitirali smo slovenske pesmi
stran 2*

*Rad je delo z mlajšimi
stran 10*

*Monoštrski forum
stran 5*

NA MLAJŠAJ SVEJT STOJI

Eden slovenski pregovor tak pravi, ka na mladi lidaj svejt stoji. Tau je istina, dapa če »po porabsko« razmišlamo, bi skurok tak pravla, ka na mlajšaj (na otrocih) svejt stogi, če mo je vedli tak včiti, ka do znali poštvati svojo slovensko erbo, če mo njim znali posredovati, prejkdati vrednote (gezik, kulturo, šege) njini stari starišov. Zakoj pišem, ka so tau vrednote stari starišov? Zatok, ka so gnešnje (pra)babice pa (pra)dejdeki – steri so še v duši pa srci najbolje slovenski – v tistom časi vólko hibo napravili, ka so tau čutenje nej prejkдали svojim mlajšom. Vejmo, ka je svejt ovakšen biu, ka so steli, naj njini mlajši ležejšo usodo majo, kak so go oni meli, zatok so tak mislili, ka de najbaukše, če njini mlajši bole Vaugri gratajo, se asimilirajo, pa njim te nišče nede vauči meto, ka če vogrski krü gejo, naj vogrski gučijo... Pa tau tö moramo priznati, ka tistoga časa eške nej bilau nej slovenski organizacij, nej dvojezični šaul, nej pomauči iz Slovenije, se pravi, ranč nej bilau prilik, gde bi se leko navčili, ka zatok, ka si se za Slovenca naraudo, si nika nej menje vrejden kak tvoj vogrski saused. Apropo, prilike. Tak mislim, ka mlajši v Porabji telko prilik za doživetje svoje slovenskosti nigdar nejsa meli kak ranč zdaj. Začne se že v vrtcaj, gde se zvün domanji vzgojiteljic – spravljajo z njimi vzgojiteljice iz Slovenije. Mlajšom iz vrtcov slovenske organizacije tö pripravljajo vsefele programe, delavnice – kak ji pripravla Slovenska zveza s pomočjauv slovenski vzgojiteljic na vzorčni kmetiji na Gorenjom Seniki (S kravo Cifro na kmetijo). Tü mlajši nej samo, ka sami kaj tö delajo (sadijo ali küjajo) se kakšne reči, izraze tö navčijo slovenski. Pa ka je nej zadnje, v živo vidijo krave, ka nedo tak kak varaški mlajši, steri mislijo, ka krave majo lila farbo kak na dobri čokoladi. Zveza njim organizira gledališke predstave, ji zove na miklavževanje...

Šaulski mlajši majo eške več prilik. Njajmo zdaj tau, kelko vör slovenskoga gezika majo, kelko dvojezični vör... Zvün toga majo eške krožke (plešejo, spevjajo, včijo se gledališke igre), odijo na izlete v Slovenijo, stere njim Slovenija plača. Etognauk je števanovska ravnateljica ponosno pravla, ka njini mlajši skurok bole poznajo Slovenijo kak Vogrsko. Pa te smo eške sploy nej gučali o tom, ka vsikšo leto leko dejo na jezikovne počitnice (nyelvtábor) na slovensko maurdje, majo školnike asistente...

Prilik pa možnosti majo (mamo) malo morje, kak se tau slovenski pravi, samo je trbej vöponücati. Pa tau tak, ka de svejt eti pri Rabi eške te tö slovenski, gda do gnešnji mlajši gorzrasli. Tau je njina prilika pa naša odgovornost.

Marijana Sukič

RECITIRALI SMO SLOVENSKE P

V šolski knjižnici na Dvojezični osnovni šoli Jožefa Košiča na Gornjem Seniku je v ponedeljek, 22. maja 2017 ob 14. uri, potekalo »Tekmovanje v recitiranju slovenskih pesmi« za učence od 1. do 6. razreda. Tudi letos je za organizacijo poskrbela Komisija za šolstvo pri Državni slovenski samoupravi, ki jo je zastopala predsednica šolske komisije, učiteljica *Eva Lazar*. Ta je v uvodu vse učence in učitelje lepo pozdravila in jim zaželela čim boljši nastop, prav tako pa jim je predstavila letošnjo strokovno žirijo, ki je učence ocenjevala. To so bili: višja svetovalka za porabsko šolstvo, *mag. Valerija Perger*, učiteljica asistentka *Metoda Perger* in učitelj asistent *Nino Gumilar*. Prav tako je vse zbrane, vključno z učitelji mentorji in ostalimi gosti, pozdravila tudi domača ravnateljica *Ildiko Dončec Treiber*.

Vsi učenci, ki jih je bilo kar 36, so bili iz dveh šol; iz gornjeseniške in iz števanovske. Tekmovali so v treh kategorijah: 1., 2. razred, 3., 4. razred in 5., 6. razred. Nekateri so bili malce prestrašeni, drugi so tremo premagovali s kakšnim pripomočkom, tretjim pa je beseda kar sama tekla iz ust. In prav ti so na koncu, skoraj soglasno, prepričali strokovno komisijo, čeprav so pri nekaterih pesmih odločale zgolj malenkosti.

Tako kot vsako leto so se učenci morali poleg

vsi zmagovalci gornjeseniški učenci: 1. mesto: Boglárka Horváth, 2. mesto: Florencia Baldauf in 3. mesto: Kevin Takács. Najzahtevnejša besedila pa so se gotovo morali naučiti učenci 5. in 6. razreda, kjer so priznanja in nagrade prejeli naslednji recitatorji: 1. mesto: Giulio

Devet najboljših

Brunetto in
2. mesto: Ste-

Knjižnico seniške šole so napolnili praznično oblečeni učenci

obvezne pesmi naučiti še eno poljubno pesem. Predsednica strokovne komisije, mag. Valerija Perger, ki je na koncu podelila tudi priznanja in nagrade, je pred razglasitvijo dejala: »Vsi ste zmagovalci. Da ste že tukaj, je velik uspeh. Tisti, ki pa niste prišli med prve tri, pa poskusite ponovno naslednje leto.«

V prvi kategoriji (1., 2. razred) so tako prva tri mesta osvojili: 1. mesto: Joákim Horváth, 2. mesto: Vanessa Sulics in 3. mesto: Vanda Krajczár – vsi učenci z DOŠ Jožefa Košiča. Prav tako v drugi kategoriji (3., 4. razred) so bili

fánia Drávecz (oba s seniške šole) ter 3. mesto: Gertrúd Bedi (učenka iz Števanovec).

Naj ob tem omenim, da je največji poudarek ocenjevalna komisija namenila ujemanju glasov na koncu verzov – torej rimanju, seveda pa jih je navdušila tudi vživetost učencev ob posamezni pesmi. Komisija je tudi ugotovila, da je vsako leto »boljše«. Da se tako učitelji kot učenci veliko trudijo za lepo, čisto slovensko besedo pri recitiranju.

»Stroga« žirija: (z leve) Metka Perger

ESMI

Vsi sodelujoči učenci in učitelji so ob prijetnem popoldnevu bili tudi pogoščeni in so ob skupnem druženju in fotografiranju domov odnesli lepe spomine na letošnje tek-

er, Nino Gumilar in Valerija Perger

movanje. Hvala vsem za organizacijo, predvsem pa hvala vsem učiteljem, ki so pripravili učence in jih spodbujali za nastop. Vsem nagrajenim recitatorjem pa še enkrat iskrene čestitke. Se vidimo prihodnje leto!

Besedilo: Nino Gumilar
Slike: Valerija Perger

S KRAVO CIFRO NA KMETIJO

V okviru sodelovanja med Zvezo Slovencev na Madžarskem in porabskimi vrtci so organizirane različne delavnice za porabske predšolske otroke na Vzorčni kmetiji na Gornjem Seniku. Namen delavnic je spodbujati otrokove spretnosti, domišljijo, doživljanje in raziskovanje narave ter spoznavanje različnih materialov in orodij.

23. maja smo s sloganom S kravo Cifro na kmetijo izvedli prvo delavnico Delo na vrtu. Otroke sva vzgojiteljici asistentki z omenjeno temo predhodno seznanjali v obliki različnih dejavnosti že v vrtcu. Delavnice se je udeležilo 19

pravili na bližnji vrt. Ogledali smo si in poimenovali zelenjavo, ki raste na vrtu, in ugotavljali, kaj potrebujejo rastline za rast. Ogledali smo si tudi orodje (motika, grablje, zalivalka, lopata), ki ga potrebujemo za delo na vrtu, ga poimenovali in pokazali, kako in kaj z njim delamo. V rastlinjaku smo posadili sadike paradižnika in ob tem poimenovali njegove dele: korenine, steblo, liste in cvet. Otroci so pomagali pri zalivanju in ravnanju zemlje. Ob plakatku smo našli živali, ki jih lahko vidimo na vrtu

V okviru gastronomske delavnice so otroci naredili različne namaze iz zelenjave in sadno

zahvalili Zvezi Slovencev na Madžarskem in vodji Vzorčne kmetije na Gornjem Seniku

Skupinska slika pred kmetijo

Skupinica otrok pred rastlinjakom. Z njimi vzgojiteljice Romana, Andreja in Iluška

Malčki so pridno pomagali pri pripravi sadne solate

Poglejva, kaj se skriva v rastlinjaku! Vzgojiteljica Romana s kravo Cifro

in jih z lupami tudi poskusili pokusiti. Povedali smo prstno igro o Krtu in miški ter zapeli in zadržali ob pesmici Prišla je vesela pomlad. Otroci so bili neposredno v stiku z naravo, si pridobivali izkušnje z živimi bitji in veselje v raziskovanju ter odkrivanju. Negovali so rastline in živali in si tako razvijali čut za naravo. Obenem

otrok iz vrtca v Monoštru. Na kmetiji smo si ogledali različne živali, nato pa smo se od-

pa so spoznavali slovenske besede in jih na različne načine ponavljali ter utrjevali.

solato, da smo se za konec še malo okrepčali in posladkali. Preživeli smo lep dopoldan v naravi in v družbi krave Cifre.

gospe Andreji Kovač za lep sprejem. Tako smo lahko skupaj preživeli lep dopoldan v prečudoviti naravi.

Skupaj bomo naredili sadno solato in zelenjavne namaze, je rekla teta Andreja

Otroci so pridno sodelovali in njihovi veseli obrazi so kazali, da so se imeli lepo. Ob tej priložnosti bi se radi

Vzgojiteljici asistentki: Andreja in Romana
Slike: Gyöngyi in Anamarija

PREKMURJE

Dali in špilike

1977. leta je Mednarodni muzejski svet 18. maj vöodabrua za mednarodni den muzejev. Tau so napravili zatau, ka naj bi lüstvo spaumnili, ka bi bilou dobro tü in tam titi v kakšen muzej. Ge ške tak pravim, ka bi bilou dobro, ka nejdemo v muzej samo te, gda demo na kakšno potovanje, liki tüdi v domanjom kraji.

V 140 rosagaj sveta naj bi bilou več kak 35 gezero muzejev. Neka jih mamu v Prekmurji tö. In tüdi oni so na té den gorodprli svoje dveri. V Lendavi, gé so zadnja leta najbole znani po tom, ka pripravljajo razstave svetovno znanih umetnikov, so v gradi na ogled postavili tristo originalnih grafik, risb in tapiserij znanoga katalonskoga umetnika Salvadora Dalija. Posaudo jim jih je Richard H. Mayer iz Dajčlanda. Razstava, na otvoritev stere je prišo tüdi slovenski minister za kulturo Anton Peršak, de odprejta do 31. oktobra.

V Pomurskem muzeji Murska Sobota pa so ob mednarodnom dnevi muzejev odprli razstavo z naslovon Zbirka igrač družine Marton. Na ogled so postavlene špilike, stere je ta držina iz Duge vesi zberala od leta 1968 naprej. Magda Marton je soboškomu muzeji darüvala okraug 300 špilik, s sterimi sta se v mladi lejtaj špilala njeni sin in čerka. Tau so medvedki in drüge plište igrače, babe, figurice, mali avtoni, pa tüdi knjige in slikanice v slovenskom, vogrskom in srbohrvaškom geziki. Avtorica razstave Tamara Andrejek pravi, ka bi bilou trno fajm, če bi si lidge peldo vzeli in bi ob ogledi razstave pauleg toga, ka bi se spaumnili na svojo mladost, začnili brodit ške na tau, ka bi tüdi sami, te gda jih ne bi več nücali, dali špilike v muzej.

Silva Eöry

AKTIVNO DELO Z INTERAKTIVNIMI GRADIVI

V ponedeljek, 15. maja 2017, smo učitelji in učiteljice - vključno z ravnateljicama obeh dvojezičnih narodnostnih šol v Porabju - opravili še drugi del izobraževanja, in sicer v sklopu projekta „Dvig kakovosti narodnostnega šolstva za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji ter slovensko narodno skupnost na Madžarskem“, preko katerega ima gornjeseniška šola tudi štiri leta zagotovljeno stalno strokovno pomoč iz Slovenije.

Števanovski učitelj Laci računa s pomočjo interaktivnega gradiva

Tako kot prvič je predavanje oziroma štiriurni seminar potekal na DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku, predavatelj pa je bil Štefan Varga István, učitelj zgodovine in geografije na DOŠ Genterovci. Če smo na prvem srečanju spoznavali teoretične osnove dela s programoma mozabook in mozaweb, smo tokratno srečanje namenili nekoliko bolj praktičnemu delu s tovrstnimi gradivi. Vsi učitelji smo bili postavljeni v vlogo učencev in prav tako v vlogo učiteljev ter se s »klikanjem na interaktivne vsebine« poskušali čim več naučiti. Največ teh gradiv je

Udeleženci drugega seminarja v učilnici na Gornjem Seniku

pri naravoslovnih predmetnih področjih vključno z matematiko, zgodovino in geografijo. Nekatere vsebine so tudi dvojezične, čeprav na žalost veliko teh gradiv s strani ministrstva v Sloveniji več ni potrjenih. Kot smo se udeleženci na koncu strinjali, je marsikdaj tovrstna metoda dela pri pouku dandanes dobrodošel dodatek, pa vendar ne vedno in povsod. Kot vemo pedagoški delavci sami, imamo s pripravo vseh teh gradiv veliko dela, učenci pa tako ali tako vse preveč svojega prostega časa preživijo za računalniki. Učitelj mora sam presoditi, kdaj in koliko uporabiti interaktivna gradiva pri pouku. Seveda pa se v modernem svetu temu več ne da izogniti. Zagotovo pa tovrstna gradiva znajo dobro iztržiti nekatere založbe, ki na primer ob nakupu učbenikov dajo učencem na razpolago brezplačno kodo, za dostopanje do tovrstnih e- oziroma i-vsebin.

Negova-Radenci: Salon traminec

ZA KULTURO IN KULTURO PITJA GRE

Naj najprej »potolažim« ministrico za zdravje, pisanje ni reklama za opijanje z vinom (alkoholno pijačo), ampak za popularizacijo kulture vobče, zlasti pa kulturo pitja kakovostnega vina. Na tem je poudarek pri organizaciji Salona traminec od vsega začetka pred osmimi leti in tako bo tudi letos avgusta. Razlika je v tem, da se je Salon traminec začel na Negovi in v povezavi s tamkajšnjim obnovljenim

se udeležujejo vinarji iz Avstrije, Italije, Hrvaške, Francije, Švice, Nemčije in Češke. V pokušino, ob odlični kulinariki, ponudijo prek 100 vrst tramincev iz skoraj vseh vinorodnih okolišev, znanih po pridelavi te sorte vina. Vseskozi je program popestren s kulturnimi dogodki in umetniškimi dogodki (z branjem poezije - domačih in tujih avtorjev, udeležencev mednarodnega festivala Poezija in

V severovzhodni Sloveniji, v bližnji avstrijski Štajerski in še kje so vinogradi, kjer pridelujejo sorte grozdja za odličen (dišeči) traminec

gradom, zdaj pa bo prvič v radenskem zdraviliškem parku. Po zgledu Salona traminec bo letos tretjič Salon Sauvignon na Ptuj. Morda pa se bo kdo na Madžarskem spomnil in pripravil podobno prireditev v znamenju tokaja ali egri bikavera, Slovencem najbolj znanih vin.

Salon traminec na gradu Negova je bil v soorganizaciji Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona, vinarstva Steyer in agencije Mediasped. V sedmih letih je postal uveljavljen enodnevni vinarско-poslovno-družabni dogodek, po oceni organizatorjev največji v tem delu Slovenije. Leta 2010 so našteali 600 obiskovalcev, zadnja leta pa se je obisk približal številki 1000. Salona

vino, slikarskimi in kiparskimi ter fotografskimi razstavami, nastopi gledaliških igralcev in pevcev). Tudi letošnji program (28. avgusta) je zastavljen ambiciozno in privlačno za širok spekter obiskovalcev.

Društvo Klub dišeči traminec - Hram vinske kulture so doslej vabili na različne lokacije. Po sedmih letih so se odločili za Radence, ker »si želimo, da se srčna zgodba Zdravilišča Radenci nenehno širi in dobiva nove razsežnosti, vsako leto k ustvarjanju novih srčnih zgodb povabimo različne deležnike« pravi Vesna Maučec, dorektorica hotelov Zdravilišča Radenci. Prireditel podpira tudi občina Radenci.

Tekst in foto: E. Ružič

Besedilo in slike: Nino Gumilar

Porabje, 1. junija 2017

MONOŠTRSKI FORUM

Pod pokroviteljstvom veleposlanice RS na Madžarskem in veleposlanice Madžarske v Sloveniji so se 21. in 22. aprila 2015 v Monoštru srečali madžarski in slovenski župani, strokovnjaki s področja regionalnega razvoja ter predstavniki univerz z namenom, da odkrivajo priložnosti, ki se odpirajo ob sodelovanju,

Udeležence foruma je pozdravila veleposlanica R Slovenije v Budimpešti Ksenija Škrilec

in z namenom izmenjave idej, predlogov za razvoj in iskanja partnerjev za uresničitev kon-

v Ljubljani, samouprava mesta Monošter, Organizacija za pomoč čezmejnimi pobudam v Srednji Evropi (CESCI) ter pobuda eRegion.eu.

Osrednja tematika letošnjega foruma je bila digitalna tehnologija in njena vloga pri gospodarskem razvoju, izobraževanju, turizmu, in dvojezičnosti ter pri sodelovanju na teh področjih.

Monoštrski forum se je začel v ponedeljek popoldne s panelom o turizmu in se nadaljeval z digitalizacijo v šolstvu, kjer je bil predstavljen tudi proces nastajanja madžarsko-slovenskega velikega slovarja, ki bi bil sila potreben tako za šole kot za intenzivnejše sodelovanje na tem območju.

Monoštrski forum je ob pozdravnih nagovorih dveh veleposlanic Ksenije Škrilec in Edit Szilágyi Bátorfi pozdravil tudi predsednik madžarskega parlamenta László Kövér, ki je prav tisti dan bil na obisku med Porabskimi Slovenci na povabilo slovenske zagovornice Erike Koleč Kiss in predsednika

Del udeležencev na otvoritvi Monoštrskega foruma

kretnih projektnih ciljev. Podpisana je bila Monoštrska izjava o nameri, ki med drugim določa redno organizacijo dogodka vsako leto, kar bo pripomoglo h krepitvi in širitvi sodelovanja med pripadniki sosednjih narodov.

Seminar z imenom Monoštrski forum so 22. in 23. maja organizirali že tretjič, in sicer Veleposlaništvo RS v Budimpešti, Veleposlaništvo Madžarske

DSS Martina Ropoša.

V ospredju torkovega plenarnega zasedanja so bila vprašanja digitalizacije, digitalne vlade in gospodarstva, specializacije in pametnih mest. Panela sta se udeležila tudi Boris Koprivnikar, podpredsednik vlade R Slovenije in minister za javno upravo, ter njegov madžarski kolega László Palkovics, državni sekretar za visoko šolstvo na Ministrstvu za človeške vire Madžarske.

Nastopa folklornih skupin

Upokojenke plesale na Hrvaškem: Folklorna skupina upokojenk Zveze Slovencev na Madžarskem je 20. maja uspešno nastopila na 10. *Svibanjski noči* v Cvetlinu na Hrvaškem. Skupino vodi Marijana Kovač, mentorica je Dragica Kolarič, na harmoniki jo spremlja Boris Velner. Prireditve je organiziral KUD »Cvetlinski zvon« na dvorišču tamkajšnjega lovskega doma. KUD »Cvetlinski zvon« že dolga leta neguje dobre odnose tudi s številnimi slovenskimi skupinami z Goriškega in Prekmurja, med njimi z ljudskimi godci »Vinski bratje«, ki so našo skupino povabili na nastop. Na prireditvi so ob domačih pevskih in tamburaških skupinah ter naših folkloristkah nastopile še skupine iz Slovenije in Avstrije.

Folklorna skupina iz Sakalovcev v Križevcih: 12. maja je FS ZSM Sakalovci nastopila v Križevcih pri Ljutomeru, na 6. Tradicionalnem folklornem večeru ob 70. obletnici tamkajšnje folklorne skupine. Vodja skupine je Jože Illeš, mentorica Dragica Kolarič, harmonikar je Boris Velner. (Slika: Milena Rajh)

A. Bedič

Minister Koprivnikar je poudaril pomembnost vloge države pri pospešeni digitalizaciji družbe. Pojasnil je, da v okviru pobude »Slovenija, zelena referenčna država v digitalni Evropi« razvijajo rešitve, ki so prijazne do ljudi in izboljšujejo kakovost njihovega življenja ter omogočajo ustvarjanje novih poslovnih priložnosti za podjetja. Glede podatkov je izpostavil, da v podatkovnem svetu iščejo rešitve, kako podat-

ke čim bolj odpreti, pri tem pa spremljati tveganja in preprečiti slabe stvari.

Monoštrski forum se je zaključil s popoldanskim poslovnim forumom z udeležbo slovenskih in madžarskih poslovnežev, ki ga je vodil Robert Kokalj, generalni direktor za gospodarsko in javno diplomacijo na Ministrstvu za zunanje zadeve R Slovenije.

M.S.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Cvetejo rododendroni

V Evropi je eden najlepši botanični vrt Jeli arboretum(um), steri je v Železni županiji paulek vesi Kám. Jeli arboretum je zdaj maja najlepši, gda cvetejo rododendronge, tašoga reda je vse puno cvetja, diši pa tak, ka človek tau misli, ka je v püngradi. V cejlom parki več kak 300 fele rododendronov, cvejtov pa je več gezero. Jeli arboretum je grof István Ambrózy-Migazzi leta 1922 začno saditi, saditi je začno vse fele rauže pa drejvge. Najprvin je več fele boričov posado, pa tej so te zemlau pa klimo pripravili za saditev rododendronov. Tau je zato trbelo, ka rododendronge v Himalaji, na Japonskom pa v Kaukaz(uš)-i rastejo, gde je bola hladno kak tū pri nas, zavolo tauga subalpsko klimo nūcajo. V arboretumi so več fele gošč vōnaprajli, gde nutrapokažejo, kakšne gošče rastejo na Japonskom, v Meriki, v Kaukazuši na Kitajskom pa na Balkani. V parki je dosta vse zanimivoga, dapa itak največ lüstva te pride, gda maja pa junija rododendronge cvetejo. Ena divja sorta zimzeleni (örökzöld) rododendronov je katawba, te velike vijolične rauže junija cvetejo, dapa zvün tauga še dosta barv pa hibridov ma. Tisti rododendron, steroga so iz Kaukazuša prinesli, se tak zové, ka Smirnov, te je po ednom doktoru daubo ime, pa je tō divja sorta. Rauže so ciklamen barve. V dolini potoka Kaponya, steri v parki ma izvir, na 40 ha so logarji posadili gošče z drejvami, stere so iz deset različni talov sveta prinesli. Tak ka če poglednete rododendrone, te si še poglednite te gošče tō, nede vam žau. Vstopnice za odrasle so 1000 foritov, v skupini z najmanj petnajset lidi je cejna 700 forintov. Študentom pa penzionistom 700, v skupini pa 500 forintov trbej plačati.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Janša ostaja na čelu SDS

Na 11. kongresu Slovenske demokratske stranke (SDS) v Mariboru je 666 delegatov za predsednika stranke znova izvolilo Janeza Janšo. Pet jih je bilo proti. Janez Janša stranko vodi od leta 1993, doslej ga na kongresih nihče ni izzival za predsedniško mesto - tudi tokrat ne. Po skoraj četrt stoletja vodenja SDS-a je prevzel še osmi mandat na čelu stranke. Delegati so podprli nekaj programskih resolucij. Poleg nosilne z naslovom Slovenija v srcu, ki je bila tudi rdeča nit Janševega nagovora, so v posameznih dokumentih osvetlili še področja zdravstva, mladih, družine in delavskih pravic. V kongresno dvorano je prišlo okoli 250 domačih in tujih gostov, med njimi tudi madžarski predsednik vlade Viktor Orbán.

Letno poročilo varuhinje človekovih pravic

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je predstavila poročilo o stanju za lansko leto. Predala ga je predsedniku državnega zbora Milanu Brglezu in predsedniku države Borutu Pahorju. »Na številnih področjih varovanja človekovih pravic se je zgodilo marsikaj pozitivnega, tudi premiki v smeri uresničevanja dolgoletnih priporočil varuha. Nastajajo številne zakonske rešitve, na primer na področju pravosodja, pričakujemo jih tudi na področju zdravstva. Iščejo se rešitve na področju zlorab delavcev in tudi drugje,« je poudarila Nussdorferjeva in pojasnila, da so lani kar nekaj odprtih vprašanj in težav rešili že s telefonskim pogovorom. Na njihovo brezplačno telefonsko številko so prejeli približno 10.000 klicev. Od lanskih 83 priporočil jih je bilo uresničenih 20, medtem ko jih 30 ostaja delno uresničenih.

Lep popoldan na Dolnjem Seniku

Prebivalci vasi smo dobili vabilo, v katerem je pisalo, da 20. maja popoldne prisrčno vabijo vaščane v kulturni dom, kjer si lahko ogledajo dramo z naslovom »Hodil sem na meji smrti«. Dramo je napisal župnik Ferenc Merkli o duhovniku Imreju Abaiju, ki je bil heroj iz leta 1956.

Dramo so predstavili že tudi v Števanovcih, kjer je bil med gledalci tudi Dolnjeseničan Zoltán Nagy, ki zdaj živi z družino v

Župnik Ferenc Merkli med nastopom

Števanovcih. Na njegovo pobudo se je odločil naš župan Zsolt Monek, da povabi duhovnika oz. igralce tudi na Senik. Podprli sta ga tudi obe narodnostni samoupravi.

Dvorana se je napolnila, župan je s toplimi besedami pozdravil župnika, njegove igralce in publiko. Sledil je ganljiv prizor, Vivien Mukič, ki je nekoč bila ministrantka župnika Merklija, zdaj je že študentka na visoki šoli v Sopronu, ga je pozdravila z »molitvijo«, ki je privabila solze ljudem v oči.

Spoštovani gospod duhovnik!

»Zbralo se je ljudstvo Senika, da bi zmolilo molitev, naj vam dober Bog še dolgo da zdravja, dragi duhovnik Feri. Dolgo smo ta dan skupaj praznovali, zdaj ga praznujete z novo skupnostjo, mi vas pa pozdravljamo le s pisanjem pisem, s katerimi vam pošiljamo del našega srca. Težko je povedati vse, kar čuti naše srce, a dober Bog ve, kaj prosim za vas. Ne prosim ne cekina, ne bogastva, samo naj pazi vas, na koga sem ponosna. Naj ne pusti, da bi vas nesreča dosegla, naj se ohrani vaše zdravje, da bi držali besedo, s katero ste se zaobljubili Bogu, da mu boste služili, dokler bo bilo vaše srce. Kjerkoli boste hodili, naj vas spremlja množica, naj vsak izve, da je iz zlata vaše srce. Nikdar ne pozabim, kaj ste storili zame, naučili ste me, kaj je ljubezen.

Iz srca prosim mojega Gospoda Boga, naj vas pazi v življenju, naj vam da na znanje, da nam ostanete zmeraj v srcu, iz katerega izvira ta molitev. To vam želi velika družina vernikov, ki zmeraj misli na Vas z veliko ljubeznijo.«

Tudi duhovnik Feri si je brisal solze, ko je pozdravil svojo nekdanjo »čredo« in na kratko predstavil svoje igralce. Povedal je tudi to, da prav njegova je postala najmanj hvaležna vloga v drami. Zgodovinski položaj tistih težkih časov so predstavili zelo verodostojno. Poželi so veliko aplavza.

Toda druženje se s tem še ni končalo. Samouprava je poskrbela, da so se igralci in gledalci lahko usedli k mizam in se pogovarjali pri skromni večerji. Duhovnik Feri se je seveda zadržal pri vsaki mizi in se je pogovarjal z ljudmi, s svojimi nekdanjimi verniki. Vsem nam je ostal lep spomin, hvala organizatorjem.

Erika Glanz

Narodnostni den na televiziji

Vogrška televizija že več let pripravla Narodnostne dneve, tak tudi letos 21. majuša. Tu 13 narodnosti leko notri pokaže svojo kulturo, šege, nika iz svojega življenja. Tudi mi Slovenci smo se notri pokazali. Tau nalogo dobijo vsakšno leto državne samouprave. One organizirajo tau delo. Pri slovenski narodnosti je tau bila Državna slovenska samouprava s sedežem na Gornjem Seniku. Letos je Državna slovenska samouprava prosila za predstavitel slovenske narodnosti budimpeštanske Slovence. Poznano je, da mi, Slovenci, steri živemo v tom velkom varaši, ima-

Zbor budimpeštanskega slovenskega društva s častno predsednico Ireno Pavlič

mo slovensko društvo. Našo društvo že šest let ma malo pevsko skupino, stera spejva večinoma ljudske pesmi.

V rosagi je v več mestej bijo takšen center, gdé so narodnostne skupine vküper prišle in se notri pokazale. Mi smo se pelali v kraj Pomaz pri Budimpešti. V Pomazi živijo Srbi in Nemci. Mi smo Slovence notri pokazali s spejvanjom. Naši so spejvali štiri ljudske pesmi: Mi, Slovenci, Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Rozinka in Prišla kukanca.

Bila je živa oddaja, tak ka sto je takrat televizijo gledo, nas je leko vido. Zbor je dobijo dosti gratulacij. Trno uspešno ga vodi Oršika Kovács Zadori, na harmoniki pa ga sprejva Hugo Čerpňjak. Gda je zbor spejavau, te je mejla intervju Irena Pavlič, častna predsednica Slovenskega društva v Budimpešti. Ona je leko notri pokazala, kako dela društvo. Med drugim je povedla, da so Slovenci v Budimpešti zato napravili tau organizacijo, naj s to pomočjo ohranjajo svoj materni jezik, svojo kulturo, svoje porabske vrednote.

László Kövér, predsednik vogrskoga parlamenta, je ob tej priliki tudi gučo na televiziji. Pravo je, ka narodnosti pozitivno gledajo na svojo stanje, življenje v rosagi. Tau je tudi pravo, ka zagovorniški sistem dobro dela pa ka Slovence ma najbolje rad. No, leko smo ponosni (büszkék), da smo Slovenci.

Tudi slovenska künja se je notri pokazala. Ana Kondor, nekdanja Seničanka, je küjala in pekla. Grbanjovo župo je küjala pa ajdovo torto spekla.

Slovenci v Budimpešti smo radi bili, da je Državna slovenska samouprava nas prosila za tau predstavitev. Lani smo bili v kraji Dunaharaszti, zdaj pa v Pomazi. Zato se najlepša zavalimo.

Irena Pavlič

Pišejo nam učenci

Vsako šolsko leto pri pouku slovenščine ponavljamo jezikovne vsebine predhodnih let in zato smo tudi letos namenili nekaj ur različnim opisom, oznakam in predstavitvam. Tokratne prispevke so napisali gimnazijski osmošolci, ki jih že poznate, vendar pa, ker so vsako leto starejši, pametnejši in kar je najpomembneje – pridno se učijo in tudi veliko naučijo slovenščine, se vam bodo ponovno predstavili.

Učiteljica asistentka Metka

Šošolci Lorand, Zalan in Samuel

Imenujem se *Lorand*. Pišem se *Časar*. Rodil sem se 20. januarja 2003 v Sombotelu. Živim v Monoštru. Hodim na Gimnazijo Mihalya Vörösmartyja. Imam veliko prijateljev. Ne maram matematike, fizike, biologije, kemije in tako dalje. V moji družini so štirje člani. To so mama, oče, brat in jaz. Rad imam svojo družino. Imam psa. Rad se ukvarjam s psom. Rad igram nogomet. Rad igram računalniške igrice. Rad gledam televizijo. Imam kratke lase in modre oči. To sem jaz.

Imenujem se *Zalán*. Pišem se *Lang*. Star sem 14 let. Rodil sem se 22. septembra 2002 v Körmendü. V moji družini so štirje člani: oče, mama, sestra in jaz. Jaz sem najmlajši. Imam kratke svetle lase in modre oči. Visok sem približno 185 cm. Tehtam 72 kg. Živim v Monoštru. Hodim na Gimnazijo Mihalya Vörösmartyja v 8. razred. Imam prijatelje. To so: Alex, Akos, Mark, Lorand, Samuel, Juli itn. Imam veliko prostega časa. V prostem času se rad igram s psom, gledam televizijo, pomagam mami in se učim za šolo. Moj konjiček

je rokomet. Na teden imam 3 treninge. V torek in četrtek imam veliko prostega časa, ker nimam treninga. Vsak dan imam 6 ali 7 ur pouka. Moji najljubši predmeti so: slovenščina, telovadba, kemija in zemljepis. Šola je težka in pomembna za našo prihodnost. Vsako leto hodimo v šolo 10 mesecev. Vsak dan dobimo veliko domačih nalog. Vsak teden pišemo od 3 do 4 kontrolke. Šole ne maram, ker je dolgačasna. Rad jo imam zato, da se družim s prijatelji. Sem prijazen in vesel človek in rad imam življenje.

Za začetek se vam bom predstavil. Ime mi je *Samuel*, pišem se *Bekő*. Trenutno sem star 14 let in hodim v 8. razred na Gimnazijo Mihalya Vörösmartyja v Monoštru. Stanujem na treh lokacijah: v Monoštru, v Lendavi in včasih v Mariboru. Visok sem 175 cm in tehtam 48 kg. Imam kratke rjave lase, rjave oči, normalna usta, ušesa in nos. Moje telo je vitko in mišičasto. Moje noge so precej velike, saj nosim številko čevljev 43. Rad jem vse, razen cvetače, špargljev in ocvrtih žabjih krakov. Tudi

V künji inda in gnes (21)

Tacli – podstavek – edényalátét

Tacli so nūcali inda v künji za tau, ka so ga pod vrauče sklejce dejvali na sto. Tacli je biu spleteni iz slame pa vrbove šibe s špiralno tehniko. Zveksoga so bili taclinge nagausti kaulivrat zosūkani. Bili so pa takšni tō, v štere so vmejs kakšne minte (vzorice) spleli.

Gnes so taclinge leko iz lesa, plastike, železa. Material se je spremenilo, funkcija pa je ostala.

Marija Kozar

Najboljši strelec rad jé gyros

Končala se je spomladanska nogometna sezona med mladinci (U14) v županijski ligi. V körmendski skupini je postala ekipa KISWIRE-SZENTGOTTHÁRD VSE druga. Najboljši strelec z 31 zadetki je postal Gergő Gašpar iz Slovenske vesi. Njegova najljubša jed je gyros, njegovo priljubljeno moštvo je Barcelona, seveda bi rad postal nogometaš, zato v večernih urah ne jé nobenih sladkarij.

LRH

ocvrtih tarantel ne bi pojedel, če bi mi jih ponudili. Sem prijazen, malo nezaupljiv, mislim, da tudi dovolj priden. Nerad pospravljam za sabo, zato se starši večkrat jezijo na mene. A to ne pomaga kaj dosti, ker sem takšen. V prostem

času se rad ukvarjam s svojo muco, gledam televizijo, spim, malo telovadim, sem zunaj na svežem zraku in tako dalje. Nimam pa rad, ko me nekdo pri tem moti. Lahko bi še napisal o sebi marsikaj, ampak potem bi bralci izvedeli preveč.

... DO MADŽARSKE

Ideja o obvezni postrežnini

Med najnovejšimi reformami v turizmu in gostinstvu se je pojavila tudi ideja o obvezni postrežnini, ki bi bila všteta v ceno storitve. Po načrtih Zveze hotelirjev in gostincev bi se gostinci lahko sami odločili, kako visoka bi bila obvezna postrežnina, z zakonom bi bili določeni le najnižja, 8-odstotna, in najvišja 15-odstotna postrežnina. Pri omenjeni zvezi menijo, da bi to pripeljalo do višjih plač v gostinstvu, kajti postrežnina bi se morala obvezno razdeliti med natakarje, iz nje bi lahko dobili tudi kuharji in kuhinjsko osebje. S tem bi lahko zaustavili odhod gostinskih delavcev v tujino. Večina gostincev se z obvezno postrežnino ne strinja, kajti menijo, da bi to na eni strani vodilo do podražitve gostinskih storitev, na drugi strani je tudi zdaj možnost za postrežnino, le da ta ni obvezna. V načrtu Zveze hotelirjev in gostincev vidijo možnost uvedbe novega davka, saj, kot pravijo, država mora nadomestiti izpad prihodkov, ki ga je povzročilo znižanje prometnega davka na gostinske storitve. Po mnenju večine gostincev idejo najbolj podpirajo lastniki wellnes in spa hotelov, kjer gostje plačujejo z uro, zato osebje ne dobiva skoraj nobene napitnine. Ostala strokovna združenja menijo, da bi morali ostati pri tradiciji, ko se lahko gost sam odloči, ali sploh želi in koliko napitnine dati osebju.

Zadnje priprave na gradnjo ceste M8

Zaprta delniška družba za razvoj nacionalne infrastrukture ima vsa dovoljenja, da se bodo kmalu začela dela na trasi osmice (M8) od državne meje (Monošter-Rábafűzes) do Körmenda. V naslednjih dneh se bo začelo arheološko sondiranje trase, kakor tudi odstranitev morebitnih min ali bomb iz druge svetovne vojne. Nova cesta, ki bo dolga 29 km, bo dvopasovnica, z dovoljeno največjo hitrostjo 110 km na uro. Na novi trasi, ki bo na eni točki prekrizala sedanjo cesto, bo 22 nadvozov in 12 podvozov, pet od teh bo namenjenih divjadi, ne prometu.

NAJBAUKŠI SO NEYMAR, BARCELONA PA BAYERN MÜNCHEN

Karči Trajber v Števanovci živejo z ženauv, z mlajši pa z vnukicov na tistom tali vesi, ka se tak zové med domanjimi ka graba. Gnauk svejta, gda so še v Budimpešti delali, so fejest nauri bili za nogometno ekipo Vasas, gda so domau prišli, te pa za števanovsko domanjo ekipo. Nej bilau taše tekme, ka bi oni nej bili na tekmi, leko je ekipa doma špilala ali kama šla, oni so vsigdar paulek bili. Zdaj so že doma, zato ka so v penziji pa nogometne ekipe tō nega v Števanovci več, ka bi leko gledali, kak se brsajo. Ka zdaj delajo, od tauga sem je spıtavo prejšnji keden.

- Karči, če bi me stoj pito, brž bi ranč nej znau prajti, odkec ste vi doma, zaman vas dobro poznam.

»Tam vrkar, više žganjarne, kak je sestra Irinka doma, tam je moj rojstni ram. Mi smo doma trdjé mlajši bili, Irinka, dja pa Marika v Varaši, dva dvojčka sta pa mrla.«

- Kak tau, ka ste ranč sé, niže poštuje zidali, nejdaleč kraj od rojstnoga rama?

»Gda sva se müva z ženauv oženila, te sva v Otkovce šla, zato ka tam je prazen bejo ram, pa samo sledkar sva si tak zmislila, ka va tū zidala. Nej je leko bilau, dosta sem delo, zato ka te je še nej tak bilau kak zdaj, te si dosta vse sam ali s pomočtjauv leko napravo. Zdaj tašo že nega, zdaj vse, ka delaš, papire moreš meti pa edno firmo, stera ti podpiše. Po ednom tali je tak baukše, zato ka gnesden že nikoga ne najdeš, koga bi leko zvau, ka bi ti pomago.«

- Kama ste šli, ka ste delali, gda ste vō s šaule prišli?

»Najprvin sem v kosavno fabriko ušo, te v KTSZ, potejn se mi je pa zmejšalo pa leta 1960 sem v Pešt odišo, v

židano fabriko. Gda sem sodačko dolazaslūžo, te sem nazaj ušo v fabriko pa sem tam v šaulo začno odti, tehnikum sem sto zgotauviti. Na teden trikrat sem odo v šaulo: pondejlek, srejšdo pa petek. Tri lejta sem odo pa gda sem štrto začno, te mi je Cujin Vilmoš telefonero, če v Varaš v židano fabriko

Karči Trajber iz Števanovec

štjem titi delat, te aj tak včasín se zglasim, zato ka zdaj goradjamejo lüstvo. Te sem šaulo tam njau pa sem v Varaš v židano fabriko prišo delat, pa dočas sem tam delo, ka so fabriko nej zaprli. Potejn sem pa tak v Opel ušo, gde sem edenajset lejt delo pa te tak odtistac sem v penzijo odišo. Tak ka dja sem nikdar nikanej bejo brezi dela. Gda sem v Pešti delo, tam je edna nevola bejla, ka sem nebesko rad emo futbol, najbola pa tau, gda se je Vasas špilo. Dja sem vsakšo njigvo tekmo pogledno, pa nej samo doma, kama koli so šli po rosagi, dja sem ušo z njimi. Te je dobro bilau, zato ka tašoga reda je posaba išo cug, steri je nas pelo, ka smo šli futbol gledat. Dja sem vsigdar nauri bejo za futbol, ranč tak doma v vesi tō, gda so se naši špilali. Samo zdaj tau mi fejest fali, ka več nega v Števanovci ekipe. Dobro se spomnim, gda si se še ti špilo, Šömi, Bartakovič, Döme, kak dober

čapat je bejo, kak dobro je bilau po nedelaj futbol gledati. Predpodnevom smo k meši šli, potistim malo v krčmau, te brž domau na obed, popodneva pa nazaj na meč. Vidiš, zdaj pa že nika nega, na igrišči trava raste, pa dja tak mislim, ka bi mladi zato bili za tau, samo nega, sto bi tau cejlo

brigo nase vzejo.«

- Ka te zdaj delate, gda ste že v penziji pa foci že tō nega, ka bi leko gledali?

Iža stoji na tistom tali, steromi se pravi Graba

»V televiziji gledam foci, najbola španskoga pa nemškoga, Bayern München pa Barcelona, Neymar je najbaukši nogometaš po mojem, mena se on vidi najbola. Če meč dé, te dja vse tak njam, kakšno koli delo je, dolapridem pa tū gledam televizijo. Vejš, ka moja žena Rožika, ona drūgo gleda, etak pa te nega njefke.«

- Pa ka je z Vasasom?

»Nej Vašaš pa nej vogrski futbol me ne briga, zato ka so slabi, ka oni špilajo, tau je nikanej.«

- Ka delate te cejli den?

»Tak pomalek tapogatni-vam, ta pa nazaj, dva ogradca mam, tikvi, kromče, vse pripauvamo, ka nam trbej. Zvün tauga še dve svinje mam pa kokauši. Telko zato trbej delati, zato ka ovak človek drveni grata. Hvala Baugi, dobra je zemla v ogradci, samo zdaj nika mi vse zej pod zemlauv, ne vejim, ka mora tau biti. Drūgo pa tau, ka bi dež trbelo, zaman je šlau, itak je malo bilau. Vejš, ka ranč prejšnji keden sem pravo hčeri, ka tak davnik sem te že nej vido, ka je Baug s teuv, kak če bi tau znau, gnes si že prejšo.«

- Tak je tau, vrag se skaže, če ga dosta spominjajo, dapa mena bola tau povejte, zaka se te tau tak zové, ka Graba?

»Tau dja stalno ne vejim, po

kak se po iži zovéjo lidgé, se tū pozabi. Prvin je pa ranč naaupek bilau, človek si je mogo zmišlavati, sto kak se piše.«

- Vi tū v Grabi, ka ste Brouži pa ka nej, leko povejmo, ka skur vsi ste žlata?

»Če dobro poglednemo, skur istino maš, vejn taši ranč nega, sto bi mena tū v Grabi nej bejo žlata, če ranč samo dokolen.

- Zdaj ka nega več futbala v Števanovci, te zdaj v nedelo samo meša ostane?

»Samo meša, malo krčma pa vsikši dé domau, drūgi den pondejlek pa se začne nauvi teden. Če si v penziji, te je tau tak, vsigdar si starejši pa vsigdar bola slabi. Dja sem že tō sedemdesetšest lejt star pa poznam, ka sem vsakši den slabši, človek se tak pozna, kak če bi taši nesrečen bejo.«

- Tau človek gda začne poznati (čütiti)?

»Tak mislim, ka vsikši ovak, dja sem tau lani vpamet vzejo, ka sem tak doladau, dočas nej. Dapa tau je tū nej dobro, če bi človek samo sejdo, zato ka rejsan bi drveni grato. Dja mam eden biciklin tū spodkar, tašoga, s sterim se v rami leko voziš, na tistoga večkrat gorsedem pa ga ženem, gda mi napamet pride.«

- Tak ka te dosta se mora djibati, djesti mesau, piti malo palinke pa te dugo zdravi ostanete.

»Nej sem tak fejest za mesau, dapa palinko bi spijo, samo zavolo vrastva ne smejm.«

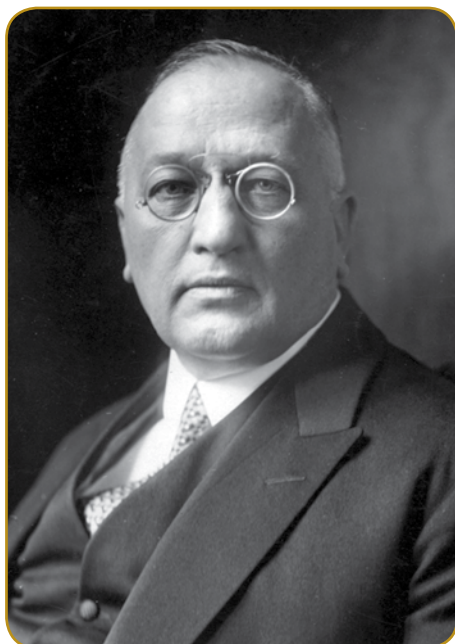
- Leko ka bi palinka več valala.

»Palinka je dobra, dapa ne smejm zato vōsprobati, ka bi samo palinko pejo, zato ka mi je dvakrat lagvo gratalo. Te mena barbejr pravo, aj tau vrastvo berem pa Baugi hvala, odtistoga mau nišo navolo nejmam.«

Karči Holec

Paut od diktature do nauve bojne

V rosagi, gde je leko krau po svojoj miloj vauli imenüvo ministrskega predsednika ali vrazmo spüsto parlament, je prišla edna kriza za drugov. Najüše je bilau, gda so rovačkoga poslanca *Stjepana Radića* v parlamentu dojstrlili. Te je bilau oprvin - pa do druge svetovne bojne od slejdnjin -, ka je pelanje vlade prejkvzeu nekaj, šteri je nej Srb iz Srbije biu, liki prejdjen Slovenske ljudske stranke (SLS) *Anton Korošec*. Un je biu štajerski katoličanjski duhovnik, najbolje važen slovenski političar v »prvoj Jugoslaviji«. 6. januara 1929 je krau *Aleksander Karađorđević* vrazmo

Slovenski Anton Korošec je biu eden sami predsednik jugoslovanske vlade, šteri je nej Srb iz Srbije biu

spüsto parlament ino doizapovödo politične stranke. Vlado je sam imenüvo, štera je odgovardjala samo njemi. Tistoga ipa je Kraljevina SHS gratala takša kak več evropski rosagov - parlamentarno demokracijo je vöminila diktatura (zvali so go »sestojanuarska«). Oktobra 1929 je krau svojoma rosagi dau imé »Kraljevina Jugoslavija«, ka je znamenüvalo enotnost (egység) narodov, pa zatajilo »plemenska imena« (törzsi nevek) Srbi, Hrvati ino Slovenci. Krau je rosag raztalo na devet »banovin«, štere so dobile imé po rekaj (folyók), tak je nej trbölo gučati o ejkstra plemenaj »jugoslovanskoga naroda«. Slovenci so živeli v »Dravskoj banovini«, štera je bila narodnostno najbolje homogena. Kriza je zavolo unitariz-

ma eške glopša gratala, političnoj se je pridružila gospodarska. Tak je mogo krau dopüstiti nauvo ustavo (alkotmány), štero pa je nej parlament vöda, liki Aleksander sam. Ta je dopüstila nauve stranke: Jugoslovanska nacionalna

stranka (JNS) je bila na priliko vküpsklajena z liberalni strank, štere so terdjale unitarizem, eden sami jugoslovanski narod. Krau je daubo najvejšo pomauč od sodačije, policije ino cenzure. Lüstvo se je žaurdjalo, vej se pa je gospodarska kriza vekšala, socialni status pa slabši grtüvo. Tau je pripelalo do eksplozije: oktobra 1934 so krala Aleksandra v francuskom Marseilli bujli. Atentat je organizerala rovačka pa makedonska politična emigracija, šterivi sta steli s terorizmom tö dobiti več pravic za svojiva naroda. Prestolonaslednik (trónörökös) *Peter II. Karađorđević* je eške nej vözraščeni biu, zatok je prvi človek kraljevine grato regent *knez Pavle*. Un je vözglaso volitve (választások), štere so držali leta

1935. Na tej je prvo mesto dobila nauva stranka Jugoslovanska radikalna zajednica (JRZ), v šteroj so se združili Srbi iz Narodne radikalne stranke, Slovenci iz Slovenske ljudske stranke ino Bošnjaki iz Jugoslovanske muslimanske organizacije.

Gospodarska kriza je popüstila, nauva vlada je padaštvo iskala v Nemčiji ino Italiji. V rosagi pa je nej bilau rejšeno narodnostno pitanje, ništerni srbski političari so steli rosag po nacionalnoj ideji prejkzorganizirati. V tom cajti so velesile (nagyhatalmak) že prejkpostavljale grajnec, ništerni rosagi so vcejlak preminauli.

Pripravljala se je nauva svetovna bojna. Augustuša 1939 so v Kraljevini Jugoslaviji z dvej banovin pa eške ništerni drugi krajini napravili Banovino Hrvatsko, štera je mejla dosta posabni pravic. Želejli so vzhodni tau rosaga napraviti za srbsko, Dravsko banovino pa za slovensko banovino - depa druga svetovna bojna je vmejs segnila.

Slovenci so v prvo Jugoslavijo staupili z vüpanjom, ka do meli vekše mogaučnosti za gordržanje naroda kak v Avstriji, gde so krepko pritiskali Nemci. Nauve mejé pa so žmetno za svoje vzeli, vej je pa ranč na sövernoj pa zahodnoj grajnici (tau se pravi pri Slovencaj) najbolje aklavo bilau. Če rejsan so za en kratek cajt vkraj djali svoje ideološke probleme, se je v nauvom rosagi brž pá pokazo razloček med katoličani pa liberalci.

Med dvöma bojnama je na Slovenskom največ moči mejla Slovenska ljudska stranka. Toj je največ pomagala Rimokatoličanjska cerkev, med prejdnji partije je bilau dosta duhovnikov, zatok je bilau paversko

lüstvo na njinoj strani. Voditelji stranke so pelali avtonomistično ali federalistično politiko, vej je pa v Kraljevini SHS bilau največ pravoslavni vörniov. Pred vpelanjom diktature je SLS dobila glase za trifrtale vsej poslancov v parlamentu. Gda pa je stranka prišla v jugoslovansko vlado, je brž pozabila na svoja stara obe-

Telovadec Leon Štukelj je na olimpijadaj daubo 6 medalj in biu prvi »zlati« med Slovencami

čanja v opoziciji. Liberalni tabor je nej biu tak homogeni kak katoličanjski, nej je emo velkoga tabora zavolo toga, ka je za svoje vzeu centralistično politiko. Lüstvo je nej stelo, ka aj bi se vse ovaške kulture združile v »jugoslovanstvo«.

Tak je sfalilo vüpanje, ka de slovenski narod v jugoslovanskem rosagi dosejno emancipacijo. Unitaristična politika je stejla eden sami narod, s vküpnim »srbsko-hrvatsko-slovenskim gezikom«. Liberalni intelektualec *Josip Vidmar* je vöda knige z imenom »Kulturni problem slovenstva«, po šteraj so slovenski vönavčeni lidgé bole batrivno odgovardjali na pritiske ino terdjali enakopravnost slovenskoga gezikaj ino kulture.

V gospodarskoj krizi je katoličanjski tabor na Slovenskom začno zgüblati homogenost zavolo socialni pitanj. Ništerni so kritizerali, ka so kapitalisti vsikdar bogatejši gratali, delavci ino pavri pa vsikdar bole srmački. Vönavčeni katoličani so čemerni bili, ka je njina stranka v parlamentu dostokrat pozabila na vek-

šo avtonomijo Slovincov. Eške vekši je grato razloček, gda se je Cerkev v španjolskoj državljanskoj bojni (polgárháború) postavila na stran fašistov.

Velko propagandno delo sta meli telovadni društvi (tornászegylet) - katoličanjski Orel ino liberalni Sokol. Prvoga so v cajti diktature doizapovödali, drugi pa je za Jugoslavijo daubo vse olimpijske medalje med bojnama (največ od nji slovenski telovadec *Leon Štukelj*).

Za tiste, šteri so se sigurno držali zapovejdanj pápe, je bila za krščanjsko civilizacijo najvejša nevarnost brezbožni komunizem. Vekši tau Slovincov pa se je mesto Sovjetov bojo nacizma ino fašizma. Slejdnji so svoje mišljenje o Slovencaj pokazali na Primorskem, štero je bilau po prvoj svetovnoj bojni eden tau Italije. V nauvoj Evropi, štero je planero *Adolf Hitler*, pa je nej bilau mesta za Slovence. Gda si je Nemčija marcüša 1938 priklüčila Avstrijo, je za sövernov slovenskov grajncov že kralüvo nacistični režim.

-dm-

Imre Mákoš je daubo najvišiše vogrsko gasilsko odlikovanje

RAD JE DELO Z MLAJŠIMI

Imre Mákoš je biu duga lejta (od 2000 do 2014) poveljnik (parancsnok) sakalovskih gasilcov. Za svoje delo je 6. majuša daubo Spominsko plaketo Gróf Szécsenyi Ödön, najvišiše vogrsko gasilsko odlikovanje: »Tau sam ranč

so bili na tekmojanji glij oni tisti, ka so bili furt boukši od nas. Samo ka oni so varaš, mi pa smo takša mala ves.«

- *Ka vam tau, ka ste daubili tau velko priznanje, pome-ni?*

»Tau, ka sam dosta trpo par

ženo. Te je poveljnik biu Pišta Schrei. Dja sam te nej trno z njimi odo, ka sam te ške bole igro. Te, gda je župan grato Antal Črenko, me je leta 2000 proso, naj dja tau delo prejk vzemem, ka neka moramo narejti, ka mo boukši. Te nas je bilou malo več kak tresti gasilcov. Ge sam rajši biu poveljnik, kak ka bi biu predsednik. Ges sam se nej škeu telko s pejnezi spravlati, mene je bole tau brigalo, ka mlajši leko delajo.«

- *Nauvi avto so vaši gasilci pred par leti daubili prejk natečaja (pályázat). Ške pred lejti pa so vam, kak ste tudi že pravli, gasilci iz Slovenije dosta pomagali. Od koga ste vi te gasilski auto daubili?*

»Dali so nam ga gasilci iz Dobrne. Po tiston san dja te spravo tisto šker, ka smo jo nūcali za tekmojanja. Gda smo nej meli peneze, smo furt tū pa tam prosili. Dosta mi je pomago moj tajnik Laci Nemeš.«

- *Čūla sam tudi tau, ka so vam gasilci pomagali, ka ste pa materni gezik začnili gučati?*

»Tau istina gé. Dja bole vejn in gučim slovenski od tistoga mau, ka ta prejk odimo. Največ stikov smo meli z gasilci s Trdkove in Grada. Dja sam te tau ojdo z ženov vred. Bilou tak, ka smo šli v Trdkovo grouzdje brat, oni so tudi k meni prišli. Dostafart smo vküper ojdlī.«

- *Zanimivo je, ka je vaša žena Vogrinka bila, pa se je vseeno dobro navčila slovenski gučati?*

»Gda je ona sé v Sakalauvce prišla, so moja mati nej vejdlī vogrski, pa se je ona mogla navčiti slovenski. Lepše je gučala kak dja. Müva sva si gučala po vogrski, tak ka mlajši ne vejo dosta slovenski.«

- *V Porabji pa tudi v Prekmurji se starejši ške radi spaumnijo na Makoš bando. Vi ste bili štirge bratje.*

Špilali ste za vašo folklor-no skupino, pa tudi sami na gostüvanjaj in ob drugi takši prilikaj. Kak se spominjate tisti cajtov?

»Moji trge bratje so že špilali, gda sam se oženo, pa sam ške dja prišo cuj. Dja sam prva samo v varaši pri godbi na pihala igro. Dja sam popejvo pa na boben sam igro, gda smo

Soboti, tam gdé je senje gé, igrali. Gda je naša folklor-na skupina šla v Ljubljano na prireditēv Kmečka ohcet, gé so gostüvanje držali, smo tam po pauti šli. Oni so plesali, mi pa smo igrali.«

- *Vi ste duga leta v kousni fabriki delali.*

»Ja, tam sam bio od 1957. leta pa vse do penzije. Te sam dale

Imre Mákoš je daubo najvišiše vogrsko gasilsko odlikovanje, na kejpi s poveljnikom mađarski gasilcov Tiborom Dobsonom.

več nej računō, ka ga dobim. Sombotelski gasilci so mi že pred leti, gda smo v Ljubljani na enom izobraževanji bili, naprejprinesli, ka so me predlagali za tau priznanje. Tisto ta minaulo vse, zdaj so mi pa te letos pisali, aj priden v Piliszentiván, ka mi ob dnevi ga-

lejt. Vsikšo soboto trbelo titi. Vozo sam naše deklīčine na Hodoš, ka so se tam pripravale na tekmojanja. Hodoški župan Ludvik Orbán nam je tudi njihovo šker pripelo, ka smo te leko na prvo tekmojanje z deklīčinami šli. Doma je trbelo moške tudi tau navčiti,

Makoš banda gnauksvejta v Andovci (z leve) Rudi Makoš, Imre Makoš, Pišta Makoš, Feri Horvat, Joška Makoš pa Janoš Horvat

silcov prejk dajo tau. Dja sam prva tam nej odo. Gda sam ške v kausini fabriki delo, te so me ta pouleg, tak tresti kilometrov kraj, poslali delat, samo ka je zdaj vcelak ovak, kak je bilou prva. Z naše krajine je ške eden gasilec iz Kőszega tau plaketo daubo. Tak se mi vidi, ka je on tam poveljnik. Zanimivo, ka

tak ka je tistin te tō dobro šlau na tekmojanji. Dosta cajta mi je te ta odišlo. Žena je dostafart pravla, ka nej vseeno, ka furt odiš. Dapa na žalost zdaj tau nej zadobila, ka je lani mrla.«

- *Gda ste vi med gasilce notstaupili?*

»Tau je bilo 1963. leta, eno leto po tistom, ka sam se

Spominska plaketa Gróf Szécsenyi Ödön

špilali znautra po krčmaj, venej pa s traubušom. Prejk

delo v bauti, v trej mestaj, pa ške tam, gdé so kište redili.

Tak, kak je ženi obečo, skrbi za rouže in gračenek

petdvajsti let smo igrali. Tū, v krajini so te pravli, ka drugi takši goslarov, kak smo mi, nega. Gda je brat Pišti, steri je bando vodo, mrau, smo tau tanjali. Spaumnim se, ka smo edanuk igrali na enon gostüvanji na Goričkom, pauleg granice. Tri dni smo igrali. Tretji den smo te že v

Zdaj, ka žene nega več, moram doma vse obrediti. Gesti mi vozijo iz vrtca. Nej drago, pa tau skor ne morem pogesti, ka pripelajo. Prati in pospravlati pa moram sam. Tau je prva vse žena delala. Venej té rouže, ka mamō, sploj rada mejla. Tak mi je pravla, ka tau naj na nikoj ne pride. Vala baugi, telko se skrbim, ka tau ne pride na nikoj. Štiri mlajše mam, dva sina pa dvejerki. Man tudi devet vnükov in vnükic in enoga pravnüka. Veseli sam, gda pridejo, pa me poglednejo.«

Silva Eöry
Kejpi Silva Eöry
in osebnī arhiv

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 2. JUNIJA
DO 8. JUNIJA

PETEK, 02.06.2017, I. spored TVS

5.55 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Alpe-Donava-Jadran, 11.50 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.25 Profil, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujša Pepa: Stari časi, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Potepuški pes, japonski film, 1.20 Profil, 1.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.05 Info-kanal

PETEK, 02.06.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.30 Blešča, oddaja o modi, 9.10 Prislunhimo tišini, izobraževalna oddaja, 9.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 10.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.00 Hišica v preriji (III.): Izginulo dekletce, ameriška nadaljevanka, 11.45 Dobro jutro, 12.45 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, ekipno, 18.00 Hišica v preriji (III.): Karantena, ameriška nadaljevanka, 18.55 Otroški program: Op! 20.05 Luis Trenker - na robu resnice, nemško-avstrijski film, 21.40 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 22.30 Polnočni klub, 23.50 Svetovni popotnik: Najlepše avstralske pohodne poti, 0.45 Derren Brown: Ukane, 1.40 Glasbeni spoti, 2.40 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, ekipno, 4.15 Zabavni kanal, 4.55 Glasbeni spoti

SOBOTA, 03.06.2017, I. spored TVS

5.55 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.45 Vina sveta, razvedrilno potopisno kulturna oddaja, 11.40 Tednik, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.15 Ambienti, 15.00 Sanje o prihodnosti: Energija prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 16.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Milena Zupančič, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Neverjetna živalska čutila: Na nebu, češko-ameriška dokumentarna serija, 17.45 Taksii, kviz z Jožetom, 18.00 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.40 Kalimero: Ključ do skrivnosti, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kraljevi variete 2016, 22.10 Poročila, Šport, Vreme, 22.40 Heli, mehiški film, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

SOBOTA, 03.06.2017, II. spored TVS

6.00 10 domačih, 6.30 Na lepše, 7.00 Najboljše jutro, 8.00 Dober dan, 9.05 Hišica v preriji (III.): Karantena, ameriška nadaljevanka, 10.05 Šport in špas, 10.45 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, polfinali, 13.50 Nagelj, japonska nadaljevanka, 14.50 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, final, 17.15 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 21.00 Inuk, francosko-grenlandski film, 22.30 Vse je mogoče, 0.15 Popšop, 0.50 Pankrti, Nč se ne premakne, koncert, 2.10 Bleščica, oddaja o modi, 2.35 Glasbeni spoti, 3.35 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, final, 4.20 Glasbeni spoti, 5.20 Popšop,

NEDELJA, 04.06.2017, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.20 Nabriti detektivi: Babica Leni v stiski, nemška otroška nanizanka, 10.00 Nedeljska maša, 10.55 Na obisku, 11.25 Obzorja duha, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.50 Čarokuhinja pri atu: Brkini, 15.10 Modna hiša Velvet (I.): Odštevanje, španska nadaljevanka, 16.45 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme,

17.20 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 18.40 Dinotačke: Kar je hotelo spati, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Modna hiša Velvet (II.): Nove ljubezni, španska nadaljevanka, 21.25 Zgoraj brez, 22.15 Poročila, Šport, Vreme, 22.40 Biserni gumb, koproducijska dokumentarna oddaja, 0.05 M. Ravel - Dafnis in Hloa (Simfoniki RTV Slovenija in En Shao), 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.45 Info-kanal

NEDELJA, 04.06.2017, II. spored TVS

5.50 Duhovni utrip, 6.05 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 6.45 Glasbena matineja, 7.35 Neverjetna živalska čutila: Na nebu, češko-ameriška dokumentarna serija, 8.05 Avtomobilnost, 8.30 Nagelj, japonska nadaljevanka, 10.35 Žogarija, 11.15 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, polfinali, 13.45 Ambienti, 14.50 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, final, 16.45 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 21.00 Žrebanje Lota, 21.10 Glasovi strahu: Sosea, koproducijska serija, 21.40 Časnik, hrvaška nadaljevanka, 22.35 Scott in Bailey (IV.), angleška nadaljevanka, 23.25 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 0.40 Glasbeni spoti, 1.45 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, polfinali, 3.25 Kajak-kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, final, 5.25 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 05.06.2017, I. spored TVS

5.55 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 10.55 10 domačih, 11.40 Kaj govoriš? = So vakeres?, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Sveto in svet: »Pogum, vse ljudstvo v deželi!« 14.25 Osmi dan, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.35 Fircologi: O bruhajočih bučah, gledališču in junaškem laježu, mozaična oddaja za otroke, 16.00 Z glasbo in s plesom: Koroška poje, 16.25 Profil, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Osvežilna fronta: Resničnostni šov, oddaja za mladostnike, 17.55 Novice, 18.00 Mulčki: V trdi šoli življenja, risanka, 18.05 Svet živali: Želva Gala, risanka, 18.10 Vila Mila: Jaz sem pošast, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio city, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Umetni raj, 23.40 Glasbeni večer, 0.25 Profil, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

PONEDELJEK, 05.06.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.45 Polnočni klub: Ko šumi v komunikaciji, 10.15 Dobro jutro, 11.35 Avtomobilnost, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 19.00 Otroški program: Op! 20.00 Svetovni popotnik: Mjanmar, 21.00 Goljufija (I.), danska nadaljevanka, 22.05 Želim vse, slovenski TV-film, 23.15 Kadar se sloni tepejo, ameriška dokumentarna oddaja, 0.40 Glasbeni spoti, 1.40 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 06.06.2017, I. spored TVS

5.40 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.40 Obzorja duha: Dobro in zlo, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Studio city, 14.40 Village Folk - Ljudje podeželja: Kraljica španskega krompirja, izobraževalno-dokumentarna serija, 15.00 Lučka - Pitypang, oddaja TV Lendava, 15.30 Otroški program: Op! 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 18.05 Poldi: Dan, ko je nehalo deževati, risanka, 18.10 Niko: Veter, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Iz pozabe (II.), angleška nadaljevanka, 20.55 Od kapitala do kapitala, Države v času NSK, dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Pričevalci: Evgenija Kegel Korošec, dokumentarna oddaja, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Po Sloveniji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport,

Vreme, 2.10 Info-kanal

TOREK, 06.06.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 To bo moj poklic: Zidar, 9.20 Šport in špas, 10.05 Netopirji, dokumentarna oddaja, 10.50 Utrinek - zgodbe priseljencev: Zadruga z migranti, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.00 Dobro jutro, 13.05 Dober dan, 14.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 19.00 Otroški program: Op! 20.00 Avtomat za zasvajanje, avstralska dokumentarna oddaja, 21.00 Prava ideja, 21.35 Derren Brown: Ukane: Kako zadeti na ruleti?, 22.30 Invazija tretjih bitij, ameriški film, 0.00 Glasbeni spoti, 1.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 5.20 Glasbeni spoti

SREDA, 07.06.2017, I. spored TVS

5.40 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.45 Umetni raj, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Zgoraj brez, 14.35 Duhovni utrip, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.35 Male sive celice: Zaključek sezone, kviz, 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Čarli in Lola: Saj hitim! Skoraj sem že nared, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Krematorij, indijsko-francoski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Bernard Buffet - predhodnik poparta, francoska dokumentarna oddaja, 0.00 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Po Sloveniji, 1.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Info-kanal

SREDA, 07.06.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Lučka - Pitypang, oddaja TV Lendava, 9.05 To bo moj poklic: Zidar, 9.45 10 domačih, 10.30 City folk - Obrabi mest: Reka, 11.00 Dobro jutro, 13.20 Prava ideja, 14.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 19.00 Otroški program: Op! 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Trije tenorji - rojstvo legende, glasbeno-dokumentarni film, 21.25 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 22.20 Bleščica, oddaja o modi, 22.55 Presenečenje, 1. sezona, 23.45 Glasbeni spoti, 0.45 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 4.10 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 08.06.2017, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.20 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Od kapitala do kapitala, Države v času NSK, dokumentarni film, 14.25 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Brez meja - Határtalan, oddaja TV Lendava, 15.30 Svetovni popotnik: Mjanmar, 16.30 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek, 18.05 Zu: Zujeve mravlje, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Osmi dan, 23.40 Panoptikum, 0.35 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 1.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.45 Info-kanal

ČETRTEK, 08.06.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.25 Žogarija, 9.10 Na lepše, 9.50 Kino Fokus, 10.15 Neverjetna živalska čutila: Na nebu, češko-ameriška dokumentarna serija, 11.00 Posebna ponudba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.50 Dobro jutro, 15.00 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 19.00 Male sive celice: Zaključek sezone, kviz, 20.00 Mustang - ko motiko zamenja čopič, francoska dokumentarna oddaja, 20.55 Ambienti, 21.30 Biti oče, japonski film, 23.35 Slovenska jazz scena, 0.30 Glasbeni spoti, 1.35 Tenis - odprto prvenstvo Francije, 5.25 Glasbeni spoti

VABILO MEGHÍVÓ

Vabimo Vas,
da se udeležite našega programa
in skupaj preživimo prijeten dan.

Töltsünk el együtt egy kellemes délutánt!

Zveza Slovencev na Madžarskem

Vas prisrčno vabi na

PORABSKI DAN

z II. Mednarodnim

festivalom plesa - LIPAFEST,

ki bo v soboto, 10. junija 2017

na dvorišču Slovenskega kulturnega

in informativnega centra v Monoštru.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége

tisztelettel meghívja Önt

a RÁBA-MENTI SZLOVÉN NAPRA és

a II. LIPAFEST - Nemzetközi

táncfesztiválra,

melyre 2017. június 10-én (szombaton)

a Szlovén Kulturális és Információs Központ

udvarán kerül sor.

Program:

14.15 Povorka nastopajočih skupin
(po ulicah Hunyadi in Jókai)

15.00 Kulturni program
Porabskega dneva v sotoru,
podelitev priznanja »Za Porabje«

Nastopajoči:

- AFS France Marolt (Slovenija)
- FS "Doina Aiudului" (Romunija)
- FS PARTIUM in PSD PRESIDANCE
Monošter (Madžarska)

18.00 Pogostitev za goste srečanja

19.00 Koncert skupine ORLEK

Dodatni programi:

- učenje slovenskih plesov
- ogled monoštrske bitke
L. 1664 na digitalni reliefni mizi
s slovensko razlago v muzeju Avgusta Pavla
(od 15. do 18. ure)
- napihljiva igrala za otroke, poslikava obraza

Program:

14.15 Fellépő csoportok felvonulása
(Hunyadi út és Jókai út)

15.00 A Rába-menti Nap
kulturális programja a sátorban,
„Rába-vidékért” díj átadása

Fellépők:

- France Marolt akadémiai néptáncsoport (Szlovénia)
- "Doina Aiudului" néptáncgyűttes (Románia)
- PARTIUM táncgyűttes és a
PRESIDANCE TSE Szentgotthárd

18.00 Vendéglátás a meghívott vendégek részére

19.00 ORLEK zenekar koncertje

Szabadon választható programok:

- táncház: szlovén néptáncok lépéseinek elsajátítása
- az 1664-es szentgotthárdi csata
digitális terepasztal megtekintése a
Pável Ágoston Múzeumban
Szentgotthárdon (15 -18. óráig)
- ugrálóvár, arcfestés gyerekeknek

Števanovska bauta pride k vam domau!

V Števanovci, Otkauvci, na Verici, v
Ritkarovci, Andovci pa na Dolejnjon
Seniki števanovska bauta pride domau!

Pozovite našo bauto po telefoni zazranka do 8.
vôre, povejte, ka bi tjojpili, pa vam estja dopodneva
pripelamo k vam domau. Ponujamo vam friško
mesau, frišnje žemlé, kif-line pa pogačice, pokaraj

pa vse drügo, ka vam domá trbej.
Za najmenja dveje djezero forintov si morate
pristólati, te vam leko pripelamo domau.

Naš telefon je:
350-026 ali leko pozovete
Zoltána Nagyá tö po telefoni
0630/640-1561.

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtak
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotá; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

VABILO

Generalni konzulat Republike Slovenije v Monoštru

vas vljudno vabi

na predavanje

lektorja za slovenski jezik na Univerzi ELTE

Mladena Pavičiča

z naslovom "Kratek pregled zgodovine Slovencev",

ki bo v četrtek, 1. junija 2017 ob 17. uri

v prostorih Generalnega konzulata

(Monošter, Kossuth u. 39).

Predavanje bo dvojezično.